

Etiske husregler for Budstikka.

Kjære medarbeider!

Våre lesere skal kunne stole på Budstikka - i alle sammenhenger.

Skal vi videreutvikle vår posisjon i Asker og Bærum, er det nødvendig at vi sikrer vår troverdighet og blir mottatt med tillit. Våre lesere skal vite at vårt forhold til kilder og distrikt er tuftet på respekt og genuin vilje til å opptre upartisk. Våre lesere skal være trygge på at vi systematisk gjenspeiler meningsmangfoldet i vårt distrikt.

Budstikkas etiske regelverk skal først og fremst være til praktisk hjelp og veiledning for redaksjonens medarbeidere. Sammen med det regelverk som allerede eksisterer for norsk dagspresse generelt, og redaksjonens overordnede målsetninger, skal våre etiske regler sette standard for all vår journalistiske virksomhet.

Våre etiske regler er fremkommet etter et godt samspill mellom vår redaksjonsledelse og redaksjonsklubb. Takk for godt arbeid!

Og til dere alle: Lykke til med praktiseringen!

*Andreas Gjølme,
ansvarlig redaktør.*

Generelt:

Budstikkas formålsparagraf:

A/S Asker og Bærums Budstikke har til formål å utgi avisen «Asker og Bærums Budstikke», drive annen informasjonsvirksomhet, trykkeri og hva dermed står i forbindelse, delta i andre selskaper, samt utnytte selskapets faste eiendommer.

Bladet skal være et organ for de liberale og frisinnede partier i Asker og Bærum, likesom det særlig skal være et lokalt nyhets- og avertissements blad.

Redaksjonens hovedmålsetninger.

Asker og Bærums Budstikke skal til enhver tid være distriktets ledende lokalavis.

Vår målsetning realiseres gjennom:

1. En journalistikk som skaper troverdighet ved å etterstrebe objektivitet og høyt presisjonsnivå.
2. En journalistikk som fremmer fellesskapsfølelse og patriotisme i Asker og Bærum.
3. Tilstedeværelse på flest mulig aktiviteter arrangert av og for distriktets innbyggere.
4. Utvikling av egenart og originalitet for å gi leseren opplevelser og engasjement.
5. En journalistikk som informerer og kritisk overvåker og analyserer beslutninger som fattes i all offentlig og privat virksomhet.
6. En journalistikk som avdekker urett og overgrep mot personer, organisasjoner og institusjoner.
7. Å fremme avisens idegrunnlag og meninger på lederplass, men i all vår journalistikk etterleve de strengeste krav til åpenhet og upartiskhet.
8. Alltid være først ute med nyhetene fra Asker og Bærum.

Det er ikke motsetninger mellom definerte mål og redaksjonens ønske om aktivt å engasjere seg til fordel for enkeltpersoner, organisasjoner og foreninger som arbeider for distriktets beste.

Redaksjonens etiske regler:

Redaksjonell habilitet

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere må ikke sette seg selv i situasjoner hvor det kan stilles spørsmålsteget ved deres uavhengighet og troverdighet.

Fagmedarbeidere skal være varsomme med å involvere seg i virksomhet/foretak innenfor sine fagområder. Slikt engasjement skal godkjennes av ansvarlig redaktør eller den han/hun bemyndiger.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke dekke virksomhet/foretak der vedkommende selv eller hans/hennes nærmeste familie har eierinteresser, sentrale verv eller fungerer som talsperson.

Medarbeidere som er innvalgt i kommunestyre eller fylkesting bør ikke kunne arbeide i avisens politiske redaksjon. Dette gjelder også dersom medarbeideren er bosatt utenfor avisens nedslagsfelt.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal opplyse om alle sine eierinteresser i næringsforetak. Disse opplysningene skal være tilgjengelige for alle. Ansvarlig redaktør eller den han/hun bemyndiger avgjør om enkelte medarbeideres eierinteresser er av en slik størrelse at vedkommende ikke bør arbeide i avisens næringslivsredaksjon.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke motta gaver eller ytelser i forbindelse med sitt arbeid. Unntak er gaver/ytelser av symbolsk karakter.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke ta offentlig standpunkt, for eksempel ved å undertegne opprop eller lignende, i saker de selv dekker. Unntak er standpunkt som tas gjennom redaksjonelle kommentartikler.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke trekke økonomisk fordel av upubliserte opplysninger som ikke har vært tilgjengelige for offentligheten.

Den redaksjonelle dekningen av Budstikkas egen virksomhet skal være gjenstand for vanlig journalistisk vurdering.

Tekstrekklame/sponsing

Tekstrekklame eller sponsing skal ikke forekomme. Redaksjonelt stoff og annonser skal være klart adskilt.

Redaksjonelt stoff skal ikke være betalt av eller tilrettelagt av utenforstående.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere bør ikke delta på invitasjonsreiser eller andre arrangementer betalt av utenforstående. Unntak kan gjøres når de opplysninger man ønsker å formidle bare er tilgjengelig gjennom deltakelse på slike reiser/arrangement. Avgjørelse om dette skal tas av ansvarlig redaktør, eller den han/hun bemyndiger.

Arbeidsforhold utenfor Budstikka

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke selge stoff eller bilder, eller utføre redaksjonelle oppdrag for konkurrerende mediebedrift.

Med «konkurrerende mediebedrift» menes bedrift/institusjon som Budstikka ikke samarbeider redaksjonelt med og som har en vesentlig del av sine lesere/lyttere/seere i Budstikkas nedslagsfelt. Ansvarlig redaktør, eller den han/hun bemyndiger, avgjør hvilke bedrifter/institusjoner som faller inn under denne betegnelsen.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke stille navn eller bilde til rådighet for markedsføring av andre kommersielle bedrifters produkter.

Retting av feil

Tilsvaret og rettelser skal publiseres snarest mulig. Den berørte journalist skal tas med på råd dersom avisen vurderer beklagelse eller dementi.

Kritikk fra utenforstående mot enkeltmedarbeidere, i form av leserbrev eller på annen måte, skal når det er praktisk mulig, forelegges vedkommende medarbeider før det eventuelt kommer på trykk.

Forhold til kilder

I kontroversielle saker hvor det er grunn til å anta at kilden ikke kjenner sin rett til å få seg forelagt egne uttalelser før de går i trykken, skal kilden informeres om denne retten. Enhver kilde som ber om det, skal få vite hvordan han/hun vil bli gjengitt.

Redaksjonell habilitet

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere må ikke sette seg selv i situasjoner hvor det kan stilles spørsmålstegn ved deres uavhengighet og troverdighet.

Fagmedarbeidere skal være varsomme med å involvere seg i virksomhet/foretak innenfor sine fagområder. Slikt engasjement skal godkjennes av ansvarlig redaktør eller den han/hun bemyndiger.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke dekke virksomhet/foretak der vedkommende selv eller hans/hennes nærmeste familie har eierinteresser, sentrale verv eller fungerer som talsperson.

Medarbeidere som er innvalgt i kommunestyre eller fylkesting bør ikke kunne arbeide i avisens politiske redaksjon. Dette gjelder også dersom medarbeideren er bosatt utenfor avisens nedslagsfelt.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal opplyse om alle sine eierinteresser i næringsforetak. Disse opplysningene skal være tilgjengelige for alle. Ansvarlig redaktør eller den han/hun bemyndiger avgjør om enkelte medarbeideres eierinteresser er av en slik størrelse at vedkommende ikke bør arbeide i avisens næringslivsredaksjon.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke motta gaver eller ytelser i forbindelse med sitt arbeid. Unntak er gaver/ytelser av symbolsk karakter.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke ta offentlig standpunkt, for eksempel ved å undertegne opprop eller lignende, i saker de selv dekker. Unntak er standpunkt som tas gjennom redaksjonelle kommentartikler.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke trekke økonomisk fordel av upubliserte opplysninger som ikke har vært tilgjengelige for offentligheten.

Den redaksjonelle dekningen av Budstikkas egen virksomhet skal være gjenstand for vanlig journalistisk vurdering.

Tekstreklame/sponsing

Tekstreklame eller sponsing skal ikke forekomme. Redaksjonelt stoff og annonser skal være klart adskilt.

Redaksjonelt stoff skal ikke være betalt av eller tilrettelagt av utenforstående.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere bør ikke delta på invitasjonsreiser eller andre arrangementer betalt av utenforstående. Unntak kan gjøres når de opplysninger man ønsker å formidle bare er tilgjengelig gjennom deltakelse på slike reiser/arrangement. Avgjørelse om dette skal tas av ansvarlig redaktør, eller den han/hun bemyndiger.

Arbeidsforhold utenfor Budstikka

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke selge stoff eller bilder, eller utføre redaksjonelle oppdrag for konkurrerende mediebedrift.

Med «konkurrerende mediebedrift» menes bedrift/institusjon som Budstikka ikke samarbeider redaksjonelt med og som har en vesentlig del av sine lesere/lyttere/seere i Budstikkas nedslagsfelt. Ansvarlig redaktør, eller den han/hun bemyndiger, avgjør hvilke bedrifter/institusjoner som faller inn under denne betegnelsen.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke stille navn eller bilde til rådighet for markedsføring av andre kommersielle bedrifters produkter.

Retting av feil

Tilsvar og rettelser skal publiseres snarest mulig. Den berørte journalist skal tas med på råd dersom avisen vurderer beklagelse eller dementi.

Kritikk fra utenforstående mot enkeltmedarbeidere, i form av leserbrev eller på annen måte, skal når det er praktisk mulig, forelegges vedkommende medarbeider før det eventuelt kommer på trykk.

Forhold til kilder

I kontroversielle saker hvor det er grunn til å anta at kilden ikke kjenner sin rett til å få seg forelagt egne uttalelser før de går i trykken, skal kilden informeres om denne retten. Enhver kilde som ber om det, skal få vite hvordan han/hun vil bli gjengitt.

I kontroversielle saker der det forekommer kritikk mot en eller flere parter, skal alle få anledning til å uttale seg om det som kommer på trykk.

Medarbeiderne skal beflitte seg på å vise toleranse og menneskelighet i reportasjer som må antas å være en belastning for de berørte.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal forsøke å få alle kilder til å stå åpent frem. Når anonyme kilder brukes, må det stilles særskilte krav til kildekritikk. Også kildens hensikt med å være anonym skal vurderes.

Når en anonym kilde er brukt, skal den enkelte redaksjonelle medarbeider aktivt forsvare kildens rett til å være anonym. Medarbeideren plikter bare å navngi kilden overfor ansvarlig redaktør, eller den han/hun bemyndiger.

Kilder som ønsker å stå frem med navn skal imidlertid ikke navngis dersom det er grunn til å tro at han/hun ikke er klar over konsekvensene av å få sitt navn knyttet til saken. I slike tilfeller skal ikke mindreårige/ ulyndige navngis uten i samråd med nærmeste foresatte.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke betale for opplysninger, og heller ikke for å få enkeltpersoner til å stå frem som kilder.

Bilder

Personer som motsetter seg å bli fotografert, eller som man med rimelighet kan tro vil motsette seg dette, skal bare gjengis på en måte som gjør det mulig å identifisere dem dersom særlige hensyn taler for det. Avgjørelse om bruk av slike bilder tas av ansvarlig redaktør, eller den han/hun bemyndiger.

Budstikka skal som hovedregel ikke bringe bilder som kan virke krenkende på våre lesere. Bilder fra ulykker og katastrofer skal unngå å vise forulykkede og/eller sterkt skadede personer.

Arkivbilder skal ikke brukes på en slik måte at det er fare for at identifiserbare personer, eller deres nærmeste, kan føle seg krenket, eller bli stilt i et uheldig lys.

Det skal utvises stor aktsomhet ved salg av bilder fra Budstikkas arkiv til andre medier. Vi ønsker å hindre bruk av bilder i sammenhenger som strider mot Budstikkas egne etiske regler. Vi ønsker også å hindre at

personer som er fotografert av Budstikkas medarbeidere blir omtalt i medier og i sammenhenger de selv ikke ønsker.

Bilder som har vært gjenstand for teknisk manipulering, skal merkes på en slik måte at leseren gjøres oppmerksom på dette.

Bilder som er tatt i den hensikt å rekonstruere/beskrive en situasjon, og som viser personer som ikke er involvert i denne situasjonen, skal merkes på en slik måte at leseren gjøres oppmerksom på dette.

Illustrasjonsbilder med pornografisk innhold skal ikke forekomme i vår avis, selv om tekst og bilder har til hensikt å avsløre/belyse antatt ulovlige handlinger.

Bruk av navn

Bruk av navn på mistenkte/siktede/tiltalte eller ofre i kriminalsaker skal unngås, medmindre særlige hensyn taler for det. Avgjørelser om bruk av navn tas av ansvarlig redaktør, eller den han/hun bemyndiger.

Unntak kan gjøres dersom navnene er offentliggjort av andre medier tidligere, og kan sies å være offentlig kjent.

Navn på ofre i kriminalsaker eller ulykker skal under ingen omstendighet offentliggjøres før de nærmeste pårørende er underrettet.

Budstikkas redaksjonelle medarbeidere skal ikke knytte personer til definerte miljøer/etniske grupper, dersom denne tilknytningen ikke har betydning for saken som omtales, og opplysningene kan stille vedkommende person eller miljø/etniske gruppe i et uheldig lys.

Redaktørens plikter og rettigheter

En redaktør skal alltid ha pressens ideelle mål for øye. Redaktøren skal ivareta ytringsfriheten og etter beste evne arbeide for det som etter hans/hennes mening tjener samfunnet.

Gjennom sin avis skal redaktøren fremme en saklig og fri informasjons- og opinionsformidling. Redaktøren skal etterstrebe en journalistikk som gjør det klart for leseren hva som er reportasje og formidling av informasjon og

fakta, og hva som er avisens egne meninger og vurderinger.

En redaktør forutsettes å dele sitt blads grunnsyn og formålsbestemmelser. Men innenfor denne rammen skal redaktøren ha en fri og uavhengig ledelse av redaksjonen og full frihet til å forme avisens meninger, selv om de enkelte spørsmål ikke deles av utgiveren eller styret. Kommer redaktøren i en uløselig konflikt med avisens grunnsyn, plikter han/hun å trekke seg tilbake fra sin stilling. Redaktøren må aldri la seg påvirke til å hevde meninger som ikke er i samsvar med egen overbevisning.

Den ansvarshavende redaktør har det personlige og fulle ansvar for avisens innhold. Redaktøren leder og har ansvaret for sine medarbeideres virksomhet, og er bindeleddet mellom utgiveren/styret og de redaksjonelle medarbeiderne. Redaktøren kan delegerer myndighet i samsvar med sine fullmakter. Avisen kan utpeke flere redaktører, også redaktør for annonsestoffet.

Denne erklæring er blitt til i samarbeid mellom Norske Avisers Landsforbund og Norsk Redaktørforening, vedtatt av begge organisasjoner 22. oktober 1953, revidert i 1973.

NORSKE AVISERS LANDSFORBUND

Olaf A. Olsen (sign).

NORSK REDAKTØRFORENING

Reidar Hirsti (sign).

Vær varsom

1. En fri presse ivaretar viktige oppgaver i vårt samfunn ved formidling av informasjon, debatt og samfunnskritikk. Det er pressens rett å informere om det som skjer i samfunnslivet og avdekke kritikkverdige forhold. Den kan gi etter for press fra noen som søker å hindre fri informasjonsformidling, fri adgang til kildene og åpen debatt. Samtidig har pressen et ansvar for at ulike syn kommer til uttrykk i rimelig utstrekning. Det er en oppgave for pressen å beskytte enkeltmennesker mot overgrep eller forsømmelser fra offentli-

ge myndigheter og institusjoner, organisasjoner, private foretak og andre.

Den enkelte avis og de enkelte medarbeidere må kunne opptre fritt og uavhengig og verne om sin integritet. En journalist kan ikke pålegges å skrive eller gjøre noe som strider mot egen overbevisning.

2. Trykkefriheten og ytringsfriheten legger et ansvar på journalisten og avisen.
 - Vær kritisk i valg av kilder og kontroller så langt det er mulig at opplysninger som gis er korrekte.
 - Gjør det klart for leseren hva som er faktiske opplysninger og kommentarer.
 - Misbruk ikke andres tillit. Det bør fremgå at de opplysninger og uttalelser som gis kan bli offentliggjort.
 - Vis særlig hensyn overfor personer som ikke kan ventes å være klar over virkningene av sine uttalelser. Misbruk ikke andres følelser, uvitenhet eller sviktende dømmekraft.
 - Vis respekt for menneskers privatliv, rase, nasjonalitet eller livssyn. Fremhev ikke personlige avvik når dette er saken uvedkommende.
 - Sørg for at titlene ikke går lenger enn det er dekning for i stoffet.
 - Oppretthold et klart skille mellom annonser og redaksjonell tekst, og gi aldri tilsagn om redaksjonell omtale som motytelser for annonser.
 - Vær på vakt mot forsøk på å oppnå fordeler i forhold til avisen og utnytt ikke stillingen som journalist til å oppnå private fordeler.
3. Vern om avisens kilder! Oppgi ikke navn på hjemmelsmann for opplysninger eller forfattere som opptrer under psevdonym – hvis ikke vedkommende selv samtykker. Først når det foreligger et pålegg fra en domstol om å oppgi kilde eller navn på forfatter, er det avisens og den enkelte medarbeiders plikt å vurdere om kilden eller forfatteren skal gjøres kjent.
4. Innrøm og beklag feilen hvis uriktige opplysninger er kommet på trykk. Gi snarest mulig plass for tilsvaret og dementier, forutsatt at innlegget er av rimelig omfang, holder seg til saken og har en anstendig form. Utstyr ikke innlegg med redaksjonell, polemisk replikk.

5. For bruk av bilder gjelder de samme aktsomhetskrav som for det skrevne ord. Unngå bearbeidelse som endrer et bildes karakter og skaper et feilaktig inntrykk. Vær varsom ved bruk av bilder i en annen sammenheng enn den opprinnelige.
6. Legg særlig vekt på saklighet og omtanke i rettsreportasjen, såvel i sivilsaker som i straffesaker. Skyldspørsmålet for en mistenkt, anmeldt, siktet eller tiltalt er først avgjort når endelig dom foreligger. Gjør det derfor alltid klart at det som kommer frem i anmeldelser, siktelser, tiltalebeslutninger, stevninger o.l. ikke kan tas som kjennsgjæringer før det er prøvet av retten.
- Unngå bruk av navn og bilder i retts- og kriminalreportasjen hvis ikke sterke allmenne hensyn taler for det. Vær varsom med å trekke frem eldre og sonte forgåelser.
- Glem ikke at den som utsettes for en forbrytelse forsvarsløst kan få sitt privatliv utlevert for offentligheten. Utsett ikke offeret, de implisertes pårørende og andre i deres miljø for slike overgrep.
7. Selvmord og selvmordsforsøk skal som hovedregel ikke omtales.
- HUSK: Det trykte ord gir både makt og ansvar. Misbruk det ikke!
- (Første gang vedtatt av Norsk Presseforbund i 1936. Senere revidert i 1956 og 1966. Siste revisjon 12. nov. 1975.)

Tekstreklame

Vedtatt av
NORSK PRESSEFORBUNDS HOVEDSTYRE
17. juni 1976.

Redaksjonelt stoff (tekst og illustrasjoner) om næringsliv og offentlig virksomhet, varer og tjenester, er en naturlig del av pressens ytelse overfor leserne.

Reklameverdi kan et slikt stoff ha så fremt det er egnet til å påvirke i positiv retning lesernes oppfatning av varer og tjenester, eller av bedrifter eller personer som produserer eller selger slike, uten at dette derved behøver å komme inn under begrepet tekstreklame.

TEKSTREKLAME – og derved presseetisk uakseptabelt – er stoff som ikke oppfyller følgende vilkår:

- Stoffet har en rimelig informasjonsverdi.
- Publiseringen av stoffet er resultat av en selvstendig redaksjonell vurdering, ubundet av annonsehensyn eller andre hensyn til utenforstående som har kommersiell interesse av at stoffet publiseres.

Pressens ansvar overfor leserne innebærer prinsipielt at redaksjonen går god for informasjonsverdien i alt stoff som bringes. I praksis er det vanskelig å garantere at alle opplysninger i et journalistisk produkt er vesentlige og dekkende, men dette fritar ikke for plikten til kildekritikk og kontroll av fakta. Særlig stor varsomhet er nødvendig ved formidling av stoff med reklameverdi om emner som det kreves spesiell kunnskap for å vurdere.

Også spesialnummer og spesialsider må være basert på redaksjonell vurdering i valg av emner og utforming av stoffet.

I forbrukerveiledende stoff som ikke er laget av redaksjonen selv, bør det fremgå hvor stoffet stammer fra.